

Chceme Motýly!

V posledních letech rychle ubývá i běžných a kdysi široce rozšířených druhů, které za mého mládí bylo možno často hojně potkat v běžné krajině venkova. Tato skutečnost je dobře známa a je dokonce thematem organizovaného lobbyismu v Bruselu. Cílem lobbyismu je dosáhnout toho, aby zemědělci brali ohled na přírodu při obhospodařování jejich pozemků, například aby přestali „zlepšovat“ louky. Mně to už léta připadá jako přesvědčování ryb o potřebě vypustit nebo zrušit rybníky. Existuje dokonce „Grassland Butterfly Indicator“ (trochu zjednodušeně označení projektu) z něhož bylo 17 druhů převzato do „Living Planet Report 2016“. Podle dnešní zprávy (BR5 Aktuell) zniželo v okrese Rhön-Grabfeld (Bayern) 80 % hmyzu; na jakých podkladech tento počet stojí nevím. Ke zmizení kdysi hojných a široce rozšířených druhů motýlů došlo, protože z krajiny zmizely kdysi všude přítomné struktury, které obývali a které trefně vyjmenoval R. Schwarz (1948-49). Jsou to například květnaté louky, jeteliště, vojtěšková pole, slunečné stráně a úhory, křovinaté okraje lesů, paseky a jiné. Z luk mého mládí jsou dnes trávová pole. Proto mne potěšil spontánní nápad iniciativy „Chceme Motýly“, která začala letos v jižních Čechách. Místo handrkování se zástupci zemědělského průmyslu v Bruselu má iniciativa za cíl zřizovat nové biotopy na plochách, o něž není zájem. Každá iniciativa potřebuje systém a metodu, aby byla alespoň střednědobě, lépe dlouhodobě úspěšná. Myslím, že na příkladu Jižních Čech je třeba zpracovat vědecky podložený koncept jako pilotní projekt. Vidím to jako prioritní úkol skupiny členů SOM. Prioritní také proto, že dřív nebo později se toho může chopit „konkurence“ (další NGO „Daphne“?) a kasírovat granty na produkci, tisk a distribuci hezkých barevných skládanek. Z. Hanč vědom si akce „Chceme Motýly!“ vypracoval atraktivní barevnou website zvučící k ochraně motýlu v zahradách. To ale motýly nezachrání a nepřispěje k obnově nebo náhradě ztracených struktur. Na pozvání rád s konceptem pomohu, ale moje možnosti jsou omezené, jak jsem již sdělil Z. Hančovi. K výběru stredoevropských druhů a jejich biotopů doporučuji Blab & Kudrna, 1982: Hilfsprogramm für Schmetterlinge (135 pp.). Myslím, že záchranný program je z velké části aplikovatelný na Čechy a Moravu, ale potřebuje aktualizovat a nejspíš relevantní části přeložit do češtiny. Myslím dále, že pro úspěch konceptu nesmí být opomenuta spolupráce zkušeného ekologa lesa, ekologa krajiny a botanika, případně i nečlenů SOM. Úmyslně jsem vynechal jména, která mám na mysli; nechci ovlivnit rozhodování přítomných členů. Vzhledem k rozsahu a dosahu projektu je potřeba najít strategické partnery: AOPK (pracoviště České Budějovice) a dále při nejmenším Zemědělskou Fakultu LU a lesnickou školu (Písek?) nebo ústav a Krajský Úřad. Lesníci nemají rádi „otevřená místa v lese“. Průseky pod vedením vysokého napětí musí být udržovány na náklady elektráren. Tohle je příležitost pro nové biotopy pro Rhopalocera a možná k partnerství s elektrárnami.

Otakar Kudrna

Doplnění pozice SOM (zajišťuje předseda):

*V současné době se stal odborným partnerem – garantem a navázal spolupráci s realizátorem kampaně **Chcete motýly** v ČR (od března 2019) <http://www.triad.cz/cs/about> . Komerční partnery najdete na jejich webových stránkách.*

- nebráníme se spolupráci s jejich klienty (komerční značkou)
- jsme ochotni poskytnout know-how ohledně ochrany motýlů
- jsme ochotni účinkovat ve videu / fotech
- SOM může přijmout finanční dar jejich klientů a použít ho na podporu ochrany motýlů